

VÁAMOS MIKLÓS

bárnovellák
+
FAKCIÓK

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2015

Óperencia

A fiú és a lány már az általánosban találkozott. A fiú néhány évvel később jött az osztályba, s ugyanannyival előbb tűnt el, másik kerületbe költöztek. Hosszabb időre feledésbe merültek egymásban. A sors fanyar vicce, hogy amikor ismét összesodorta őket, házasság lett a vége.

Küzdelmes esztendő. Harcoltak keményen, hogy rá találjanak az énjükre, közben gondoskodjanak megélhetésről, otthonról, valamelyes biztonságérzetről. Egyikük sem maradt abban a mesterségben, amelyre a felsőfokú oktatás kiképezte őket. A lány ábrándokkal teli foglalkozásra készült, s egy bankban kötött ki, a lakásépítési hitelekért folyamodó ifjú párok kérelmeit bírálta el. A fiú hidakat, utakat, aluljárókat szeretett volna tervezni, ehelyett újságoldalak nyomdai előkészítése lett a munkája.

Közeledvén a harmadik ikszhez, fontolgatni kezdték, ideje volna kivenni a részüket a fajfenntartásból, a lány kisleányt akart, a fiú kislányt – elsőre. Három gyerekre gondoltak, mert mind a ketten egyikük voltak. Ekkortájt azonban a kapcsolatuk válságos szakaszba került. A fiút munkahelyi gondjai (a nyomtatott sajtó krízise) ingerültté tették.

A lányt a fiú mindennaposá váló dührohamai kikészítették, sokszor visszavágott, akarata ellenére. A házasság nyolcadik évében a testi vágy elsöprő lendületére már nem számíthattak.

Egy hajnalba nyúló veszekedés után a lány elrohant, ezzel a végszóval: Ilyen háborús viszonyokba minek szülnék egy ártatlan gyereket? Járkált a pirkadatban az utcákon, töprengett, melyik barátnőjéhez állíthatna be. A szüleinek semmiképp nem akarta az orrára kötni a történeteket. Végül megvárta a munkahelyével szemközti kávéház nyitását, a mosdóban rendbe hozta magát, villásreggelivel és hosszú kávéval vigasztalódott.

A fiú ezalatt végigtelefonálta a lány barátnőit. Bánta már, hogy olyan hülyén viselkedett, fogadkozott, békítő ajándékon gondolkodott. A barátnők mit sem tudtak, a lány pedig soha nem vette föl a mobilját. Ha nem lett volna lapzártá, a fiú ebédidőben odarohan a bankhoz.

Este a lány ért haza előbb, s mire a fiú betoppant a virágcsokorral, ott ült a bőröndjén, melyet az apjától kapott, több születésnappal korábban. A kemény anyagból készült koffert telis-tele ragasztgatták ovális matricákkal, távoli városok szállodáit reklámozták. A lány még egyikben sem járt. Makacs vágyálmai közé tartozott egy világ körüli utazás, végiglátogathatná a hoteleket, kezdve az óceánpartiakkal, folytatva a tengerre nézőkkel. A tómentiek és a hegyvidékiek várhatnak sorukra.

Rövid beszéd következett, érződött, hogy a lány nemcsak alaposan kigondolta, hanem talán el is próbálta. Kapcsolatuk eléggé kihűlt, már nincs az az ünnepi hangulat, amelyben állandó aranyfüst színezte a hétköznapi szür-

kéjét. Ő most kivonja magát a tűzvonalból, elmegy valamennyi időre, gondolkozni. A magány jót tehet mind a kettejüknek. Utána talán folytathatják, de csak ha megtalálják a régi hőfokot.

A fiú kétségbeesett, ígéretett, könyörgött. Noha tudta, a lány ugyan nehezen hozza döntéseit, ám amit a fejébe vesz, ahhoz a vídia keménységével ragaszkodik. Nem engedte, hogy a fiú lesegítse a bőröndöt a már várakozó taxihoz, úgy látszik, előrendelte.

A fiú remélte, a lány valóban egyedül utazott el. Átkutatta a hátrahagyott holmikát a szekrényben és a fiókokban. Sok fontos papír és emlék maradt a helyén, az ékszeres ládika is, de az útlevel és a határokon túl érvényes hitelkártya nincs a helyén.

A gyanú két rokon lakhelyére terelődött, akiket a lány mindig úgy emlegetett: az óperencián túli családtagok, a mázlisták! A fiú emlékezete szerint mind a két település matricája rajta volt a bőröndön. Az Óperencia az Ausztriában állomásozó huszárok nyelvferdítése, olvasta a fiú a világhálón, akiknek az *ob der Enns* – az Enns folyón is túl – igen messzinek tűnt. A lány igen messzire röpi tőlem, gondolta, csak az a kérdés, hogy a földgömbön nyugat vagy dél felé, az nyilvánvaló, hogy óceán partjára. Hála a netnek, gyorsan kapcsolatot teremthetett a mázlistákkal, és boldog mosollyal nyugtázta, hogy hites felesége – újabban így emlegette – az Atlanti-óceán partján töpreng, egy rák fejére emlékeztető félsziget felső csücskén.

E sorok írójának akkor, amikor az ő életkorukat mondhatta magának, lényegében megoldhatatlan feladatnak bizonyult volna útlevelet, vízumot és repjegyet szereznie,

hogy átcsusszanhasson a vasfüggöny hagyta pici rések valamelyikén. A fiú hozzá képest világfi, még óvodába járt, amikor összeomlott a szocialista rendszer, ennek idestova huszonöt éve.

Egy szép, de izzasztó napon megjelent a lány óperencián túli nagynénjének kékre festett faházánál. Nem talált odahaza senkit. Hátizsákját a tornácon hagyta, leblattyogott a vízhez, kibújt a cipőjéből, s megtapasztalta, hogy az óceán túl hideg a fürdéshez. Tett egy nagy kört, s a világítótorony tövében, a lapos sziklán lévő vendéglő teraszán a lányra bukkant, ott töprengett egy hosszú kávé társaságában. Igyekezett leplezni, mennyire örül a fiúnak.

Volt mit megbeszélniük. Esmecseréjük folytatódott az ebéd alatt is, amit ugyanott akartak elkölteni. A rák fejére emlékeztető félsziget messze földön híres a langusztatelepeiről. A lány, noha a Rák jegyében született, még soha nem kóstolta. A napi ajánlat: lobster (itt így hívják), tepsis krumplival, \$9,99. Meglepően olcsó.

Amikor a pincér eléjük helyezte a nagy, ovális fémtálcát, rajta a kivörösödött állatokkal és két diótörővel, megszepeptek. A fiúnak tippje se volt, mit kéne csinálni, rögtön balkáninak érezte magát. A lány is, de őt jobban bántotta, hogy ezeket a fenséges teremtményeket összetörje, irtózott a várható roppanásoktól. Már amúgy is verejtékeztek, most előntötte őket a tanácstalanság csípős leve. Mit csináljunk? – gondolták egy ritmusra.

Ekkor a fiú odaintette a pincért, s nem hibátlan, de elfogadható angolsággal: Bocs, mi még sose ettünk ilyet, segítség! A „Help” szó hallatán fejükben fölzendült a Beatles vokálja. Talán a pincérében is, gyámolító biccentéssel

elvitte a tálcát messzire, s a pulton megkezdte a szakszerű földolgozást.

A lány irigyelte fiú őszinteségét, bátorságát – ő nem mertte volna. Aggályai váratlanul elhalványultak, ilyen férfira talán mégiscsak rábízhatja magát és születendő kisfiát, gondolta. Már csak az a kérdés, hogy hol. Az idős nagynéni szeretné, ha kint maradna, szobát, apanázst, örökséget ígért. El merje mondani a fiúnak? Vagy inkább hallgasson, s töprengjen tovább?

Az óceán kíváncsian zúgott alattuk.